

ГОД. IV.

ФЕВРУАРИЙ 1895.

БРЮЙ 2.

Първий и вторий броеве на „Християнски СВѢТЪ“ прашаеме на всичките си досегашни абонати съ надежда, че ще се абониратъ и за тази година.

Онѣзи, които не бихъ желали да се абониратъ и за тази година, молимъ да ни ги повърнатъ; въ противенъ случай ще ги считае за абонати.

Отъ Редакцията.

Положително Увѣрение.

Когато прокажепийтъ Нееманъ се по-тоши седемъ нкти въ рѣката Иорданъ споредъ словото на Елисея, той се върна при Божия челоувѣкъ съ всичкото си спжтство, и като застапа прѣдъ него, рече: „Ето сега познахъ, че нѣма Богъ въ всичката земя освѣнъ въ Израилъ“. Тука има ясенъ непогрѣшенъ звукъ на положително знание. Нѣма мѣсто за догадка или съмнѣние. Нееманъ не каза: „Надѣвамъ се“ или „Почти съмъ увѣренъ“, но „Зная“, и той не отведе пророка на една страна за да му припушне това въ ухото; той го исказа ясно прѣдъ всичките си войници, и съ довольно високъ гласъ за да можтъ всички да го чуятъ. Той не се страхувае. че ако кажѣхъ на царя, щѣше да изгуби чина си като главенъ пѣлководецъ; но той искаше цѣлийтъ свѣтъ да познае това, що Богъ бѣ сторилъ за него безъ да мисли за послѣдствията. Цѣлийтъ Християнски животъ зависи отъ начина, по който младийтъ ученикъ Христовъ прѣдстави Христа прѣдъ

свѣта. Едно неустрашимо настроение и безпогрѣшно дързновение поразява диавола отъ самото начало. Тойзи който отъ сърдце се е обърналъ къмъ Христа, всекога знае нѣщо, което не може да държи за себе си. Само слѣдъ като огънѣтъ въ сърдцето му се е почти угасилъ отъ ледената вода на хладнокрѣвнето и формализма отъ страна на постари църковни членове, младийтъ Християнинъ нампра, че му е твърдъ трудно да говори за Христа. Радостта на душата му е да каже това що знае за любовта Божия въ сърдцето му чрѣзъ дѣйствителна онитност; но когато забѣлѣжи, че щомъ се исправи да говори всеки въ стаята се навежда сериозно да гледа часовника си, това го обезсърдчава и убива духа му. О, ний имаме нужда въ днешно врѣме да слушаме положителни свидѣтелства, които заключаватъ евангелския звукъ: „Зная въ кого съмъ повѣрувалъ“, „Зная, че съмъ прѣминалъ отъ смъртъ въ животъ.“ Нека всички които иматъ тази сладка онитност да бждѣтъ дързновенни да я исказватъ прѣдъ всички челоувѣци.

„Очаквахъ съ търпѣние Господа, и Той се приклони къмъ мене, и чу викътъ ми, и възведе ме изъ ровѣтъ на погибелта, изъ тинята и калѣтъ, и постави на камѣкъ нозѣтъ ми; утвърди стжикитъ ми, и тури въ устата ми пѣснь нова, пѣние Богу нашему. Ще видятъ мнозина и ще се убоятъ, и ще уповаятъ на Господа.“ (Пс. 40, 1—4)

Иуда Искариотский

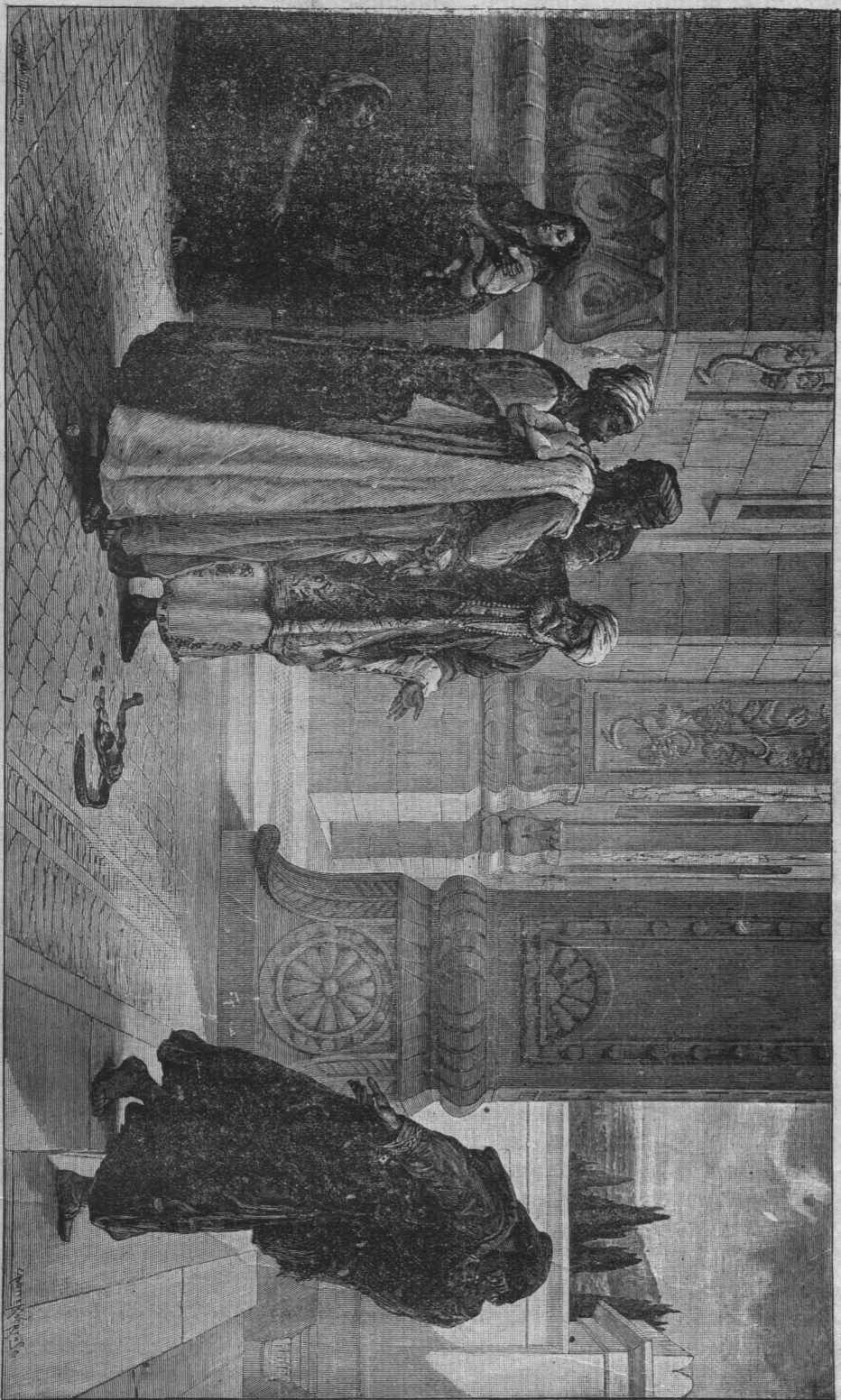
„Съгрѣшихъ, че прѣдадохъ кръвъ пеновинна“. Частъ, въ който се изговорихъ тѣзи думи, бѣше единъ отъ най трагическитъ въ исторiята на човѣческия родъ. Исповѣдта бѣла за една минута изъ задния планъ на едно прѣстѣпление, отъ подлостта на което всички човѣци сѣ се потърсвали. При все това имало е и стойностъ въ исповѣдта, за която тойзи, който я направи, малко е мислилъ. Това бѣше едно проглашение, което изпълни мѣрката на свидѣтелството за единичния чистъ и съвършенъ животъ. Иуда бѣше достигналъ до оная точка, дѣто имаше всѣкъ мотивъ за да унижи, ако не да обвини, своя учителъ. Ако бѣ могълъ прѣдателскій ученикъ да посочи на единъ недостатъкъ въ Негова характеръ, едно пятно въ Негова животъ, едно несъгласие въ най-високитъ Му притезания, той трѣбваше въ себезащита да ги изяви. Знанието, че имаше таково пятно, придаде горестъ на отчаянието му. Това бѣше пакъ Сатана, който искаше чрѣзъ своето избранно оржие: „Зная кой си—Свѣтлий Божий“.

Твърдъ поразителна е комбинацията на изрѣченията чрѣзъ които сѣ кратка и ужасна простота се описватъ въ Св. Писание прѣстѣплението и прѣстѣпникътъ: „По-добръ би било на тогосъ човѣка, ако не бѣ се родилъ“. „Не избрахъ ли азъ васъ дванадесетъ; но единъ отъ васъ е днаволъ?“ „Той бѣ крадецъ, и имаше касата и носѣше каквото турехъ въ нея“. „Сатана влѣзе въ него“. „За да отиде на своето си мѣсто“. За забѣлжаване е, че тѣзи и подобни изрѣчения сѣ главно отъ четвъртото Евангелие, като да е искалъ да отбѣлжи особенното отвращение, което любезний ученикъ е ималъ къмъ паметта на такъвъ прѣдатель. При все това, отъ друга страна, има милостиво достояние въ повѣствованието на самото прѣстѣпление. Често се е забѣлжвало, че думата, употребена отъ евангелиститъ за измѣнничеството е тиха и безстрастна. „Прѣдаде“ е всѣкога изрѣчението, освѣтъ едно мѣсто, дѣто Евангелистъ Лука употребява думата която значи „прѣдатель“. Фактътъ бѣше достатъченъ; имаше нужда да се прибави на ужасително-

стѣта му чрѣзъ горчива дума! Земѣте пакъ думитъ на Господа. Нашего къмъ Иуда, както се повѣствуватъ само отъ Евангелиста Маттея; колко възвишени въ своето себевладѣние: „Приятелю, защо си дошелъ?“ Не че е имало тукъ нѣкакво изражение на „приятелство“ въ по дълбоката му смислъ. Въ думата не е имало екъ отъ нѣжното изрѣчение „Нарѣкохъ ви приятели.“ Изрѣчението се е употребявало въ обикновенно учтиво привѣтствование, както въ притчитъ: „Приятелю, не те обиждамъ, не се ли погоди съ мене по единъ пѣнязъ?“ „Приятелю, ти какъ си дошелъ тука, като нѣмашъ свадбарска дреха?“ По тихостта и кротостта си възвѣщането само повтаряше сказанитъ вече въ горницата думи—тъй тайнственни за другитъ—„Коего правишъ, прави го скоро“. Тѣ ни откриватъ силата на копнѣянието, страстта на усърдието, съ което Спасителтъ гледаше на скончанieto на дѣлото си. „Имамъ кръщение да се кръстя, и колко се утѣснявамъ докль се извърши!“

Иуда „имаше касата“. Отъ съдружение думитъ сѣ дошли да иматъ лошо значение. Но въ сжщностъ, тѣ показватъ до една степенъ честта, която му се отдавала. Да бжде назначенъ касперъ на малката дружина било знакъ на довѣрие и уважение. Той е билъ поне признатъ способенъ за тази работа. Дори до врѣмето на Последната Вечеря никой не го подозиралъ въ прѣдателство. Патетическото: „Господи, азъ ли съмъ?“ не се прекъсена отъ зловището: „Господи, той ли е?“. Великитъ живописци въ оцѣртанието си на Иуда не сѣ били въобще усѣтливи. Ако изгледътъ да билъ онзи на крайно ескперничество, или на чисто лицемерство или на навжсена злоба, едва ли щѣше да бжде назначенъ на този почетенъ постъ. Нѣй трѣбва да гледаме на него като на честенъ, смисленъ човѣкъ. Неговото искушение и неговото падание му дойдохъ, както и на други, чрѣзъ най-добритъ му качества. Финансиалнитъ му способности, добръ ржководени, щѣхъ да го направятъ твърдъ полезенъ между дванадесетъ: извращени, самитъ тѣзи дарби докарахъ паданието му.

Самъ Исусъ знаеше Иуда „отъ начало“, и пакъ го избра. Изборътъ бѣше отъ

Иуда хвърля сребърниците въ храма.

милостъ. Имаше още време да се сиржтъ лошитъ наклонности на ученика, и характерътъ му би могълъ да се развие въ крѣпостъ и благородство. Никога не е имало такова благоверѣние каквото това, което му се даде! Не само се постави той подъ влиянието на характера и учението Христово, нѣ имало е, прѣвъ всякото онова Божествено служителство, специални възвания, отправени противъ главния му грѣхъ, които би трѣбвало да се впечатлятъ дълбоко въ сърдцето му. „Животътъ на чловѣка не състои въ имота му“. „Гледайте и пазѣте се отъ любостежанieto“. „По лесно е камила да мине прѣвъ иглени уши, а не богатъ да влѣзе въ царството Божие“. Такива думи ставатъ по-значителни и тържественни, когато мислимъ, че и Иуда ги е слушалъ. Иисусъ ги изрекълъ, когато знаелъ що има въ сърдцето на Негова ученикъ. Тѣ били послѣдните възвания отъ любовъ къмъ едно сърдце, въ което свѣтътъ и самолюбието ставали върховни.

Нѣма съмнѣние, че главниятъ грѣхъ, любостежанieto, е билъ замѣсенъ въ ума на Иуда съ други мотиви, произхождащи отъ самото му вървание въ Иисуса като Мессия. Ний знаемъ, че ученицитъ въобще били разени, за малко време, отъ духа на себелюбието. Прѣдъ видъ на очакваното царство, ако и тѣхния патриотизмъ да е обичалъ да мисли за идущата слава на Израилъ, тѣ пакъ сж имали прѣдъ очи и собственитъ си интереси. Не бѣше Иуда, но Петръ, който зададе въпроса; „А ний какво ще имаме?“ не Иуда, но Заведеевитъ синове, които попросихъ главнитъ мѣста при Мессиева прѣстолъ. На такива честолюбия, като тѣзи, наддѣлхъ по-духовни понятия. Ний мислимъ за Иуда, обаче като обладанъ отъ тѣзи плѣтски идеи. До край, той е мислилъ само за вънкашното господарство съ честъта и богатството, които то щѣло да донесе.

Нѣма съмнѣние че въ старанието си да проникнатъ въ мотивитъ на Иуда тълкователитъ сж били принудени да прибѣгватъ до прѣдположения. Обаче единъ отъ евангелиститъ пзрично ни казва, че когато Иуда видѣлъ, че Христосъ билъ осжденъ, тогазъ крайно отчаяние завладѣло душата му. И

тѣй това осжждане било *неочаквано*; явно че Иуда се надѣвалъ за другъ край отъ съзаклятието си съ първосвѣщенитѣ. Какъвъ би могълъ да бжде този край? Всичко друго освѣтъ това, което дѣйствително се случи, прѣдаването Иисуса въ ржцѣтъ на Римскитъ власти. И тѣй самоубѣството е показало нѣщо повече отъ събужданieto на съвѣстѣта; то е показало внезапно и ужасно разочарование.

Трагедията се вдѣлбочава къмъ края си. До колко излѣгано властолюбие е дѣйствувало съ мжката на съвѣстѣта за да докара отчаянието на прѣдатели, може да не сме въ състояние да кажемъ, но въ всеки случай той не е можалъ да се отлъчи срѣщу послѣдствието отъ дѣлата си:

Страхъ ме е да мисля за това що съмъ сторилъ,
Да погледна на него, не смѣя—*Макбетъ*.

„Излѣзе та се обѣси“. Ужасна тайна ви си падъ обстоятелството на Иудиното самоубѣство. Апостолъ Петръ (или Евангелистъ Лука въ една забѣлжка за словото на апостола) описва смъртъта на Иуда като слѣдствие отъ падание „на очитъ си“. Двата разказа въроятно трѣбва да се съединятъ (както чрѣвъ прѣдполагание падание отъ счупенъ клонъ на едно дърво), но въ отсъствието на по точно свѣденіе, ний не можемъ да си прѣдставимъ напълно разнитъ случаи на катастрофата; още по-малко да си обяснимъ какъ единнитъ евангелистъ разказва, че Акелдамата (крѣвната нива) била купена отъ първосвѣщенитѣ, а другитъ, че била купена отъ сѣмаго него. Въроятно, като свѣщенитѣ не присли да вложтъ паритъ въ ковчежничеството, начинътъ на употреблението имъ се отдалъ на Иуда, тѣй що нивата се считала за негова; като е била сжщеврѣменно и мѣстото на самоубѣството му. Тѣзи сж допускаемитъ срдства на хармониститъ (съгласителитъ); но тукъ, както и въ други случаи, ако да знаехме всичкитъ обстоятелства, щѣхме изведнѣжъ да видимъ какъ разказитъ, земени отъ рлзни гледни точки, се съгласуватъ и съставляватъ едно цѣло.

Поучението е за всички въкове—какъ върно ученичество се свършва съ пай високо прѣдателство; забѣлжителни дарби за полезность се извращаватъ въ орждие за погубва-

ние на душата; и прѣди всичко, какъ силата на лакомството наддѣлява надъ и съсипва духовното въ челоуѣка. Печалността на повѣстѣта е, че Иуда не стои самъ. Има по зла и по добра страна въ всеки исповѣдающъ Христа ученикъ, и по-лошата може да тържествува, даже и тогазъ когато на Господнята трапеза ученикътъ е въ видимо съобщение съ Него. Самъ Иуда бѣхъ единъ отъ онѣзи, които въ видимо простодушие, и върванъ отъ своитъ съученици до онзи часъ, се присъединихъ въ питанието: „Азъ ли съмъ?“. Началото бѣше любовта на свѣта; крайтъ бѣше прѣдаването на Господа.

Г-нъ Гладстонъ върху умилоствлението.

Прѣди пѣколко мѣсеца Г-нъ Гладстонъ обнародвалъ единъ членъ въ Английското списание *The Nineteenth Century* — *Девятнадесетото Столѣтие*, въ което като разгледва *Автобиографията на Г-жа Безантъ* ползувалъ се отъ случая да изложи своитъ възгледи по *Умилоствлението Христово*. Поводъ за това му се дава отъ единъ пасажъ на горѣспоменнатата книга, дѣто списателката като говори за умилоствлението, казва че „то било прѣдложение, което се нападало отъ постоянно напръдвуващитъ вълпи на историческата и научна критика“.

Г-нъ Гладстонъ излага свои възгледъ по умилоствлението въ слѣдующитъ четири точки:

„1. Че грѣшникътъ, то сѣтъ, челоуѣкъ зетъ изобщо, подлежи на наказание, за въсприетъ въ естеството му (ingrained) грѣхъ и за извършенъ грѣхъ.

„2. Че Синъ Божий, неподлежащъ на никакво наказание, покорява се на съдба отъ страдание и срамъ.

„3. Чрѣзъ Негова животъ и смъртъ отъ страдание и срамъ, челоуѣцитъ могатъ да се освободятъ (отъ наказание), и чрѣзъ приемане на Евангелието, и прѣбѣждане въ него, дѣйствително сѣ се освобождавали отъ наказанието, на което се поддѣбля.

„4. Че тъй като грѣхътъ навлича страдания, и като Другъ Единъ е далъ възможностъ на грѣшника да отмахне отъ себе си всѣко наказателно страдание, и като е сторилъ това, и за да го стори, Самъ Той е страдалъ, то това е навѣрно, въ пълната смисълъ на думата, замѣстническо страдание, умилоствлението, замѣстнически извършено чрѣзъ посрѣдничеството на невинна личностъ.

Послѣ Г-нъ Гладстонъ въ дванадесетъ

прѣдложения излага по-подробно своитъ възгледи за отношенията между Бога и челоуѣка, както слѣдва:

1. Ний се раждаме въ свѣта въ състояние, въ което нашето естество се е искривило или повредило отъ грѣха; и ний участвуваме по наследство въ онзи всеобщъ недостаткъ на челоуѣческия родъ. Този недостаткъ въ Священното Писание се отнася на една личностъ и на единъ периодъ, което дава опрѣдѣленостъ на понятието, и тукъ ний имаме особена работа съ начина, по който това учение се е излагало.

2. Този недостаткъ на нашето естество не е унищожилъ свободната воля, но е причинилъ наклонностъ къмъ злото.

3. Законитъ на нашето естество правятъ прѣвъсходството му възстановимо чрѣзъ Божественна дисциплина и себеотрицание, ако волята се управи къмъ приличното употребление на тѣзи оръдия за възстановление.

4. Единъ Искупитель, чието идване бѣше прѣдсказано същевременно съ грѣхонападението, който не е другъ освѣнъ Вѣчный Синъ Божий, дохожда на свѣта, и съ твърдъ голѣмо страдание установява въ Своята личностъ единъ типъ или образъ за челоуѣчеството, издигнатъ до абсолютното му съвършенство.

5. Той такожде промуглира (провъзгласява) единъ символъ вѣри отъ твърдъ влиятелни истини, и съ тѣхъ основава една система постанования и благодатни срѣдства, чрѣзъ които челоуѣцитъ, могатъ да се прѣобразуватъ въ онзи образъ, който той е промислилъ, и единъ по единъ да се съединятъ съ Неговото съвършенно челоуѣчество. Подъ упражняющитъ се сили на живота тѣхното назначение е да растатъ повече и повече въ Неговото подобие. Той работи въ насъ и чрѣзъ насъ; не фигурално, но буквално. Христосъ, ако ний отговоримъ на Неговата благодатъ се образива въ насъ както казва Апостолъ Павелъ. Чрѣзъ една дисциплина на живота, основана на съставнитъ принципи на нашето битие, Той ни довежда по близу при Себе Си; това що сме پہلے научили като урокъ, става навикъ и характеръ; то става частъ отъ нашия съставъ, и постепенно чрѣзъ Христа, който всегда неутрализира и прѣобраща нашата зла наклонностъ, обновява нашето естество въ Своя образъ.

6. Тукъ имаме положени за насъ, както се види, съществениитъ нѣща за едно нравствено искупление; на облекчение отъ зло какго и отъ болѣжъ. Челоуѣкъ се довежда отъ грѣхъ въ правда чрѣзъ свято обучение; това обучение се поставя чрѣзъ присъединение съ Христа, който е Богъ и челоуѣкъ; и този Христосъ е билъ поставенъ, обученъ и назначенъ на Своята служба въ това присъединение чрѣзъ страдание. Неговото страдание безъ никаква наша заслуга, и върѣки нашата гинновностъ, е по този начинъ, срѣдството за нашето възстановление и освящение. И Неговото страдание

е наистина замѣстническо; защото ако Той не е тъй страдалъ заради насъ, то ний трѣбваме да страдаме въ нашата безпомощна виновность.

7. Тази система се види да е чисто и абсолютно нравствена въ основата си; такова замѣстническо страдание, тъй гледано, не подразбира нарушение, даже и въ най-малкитѣ подробности, на справедливостта и правдата Божия.

8. Не чрѣзъ нѣкое нововведение, тъй да се каже, въ своя планъ на управление, Всемогущий докарва този великъ и славенъ резултатъ. Това което тукъ се извършва въ исполнителски размѣръ въ царството на благодатта, само повтаря едно явление, съ което сме свършено добръ запознати въ естественния и социалния порядъкъ на свѣта, гдѣто добритѣ чрѣзъ болкитѣ, които тѣ прѣтърпаватъ, придобиватъ благодѣния за недостойнитѣ. Християнското умилюване е, наистина, прѣвсходно по характеръ, и не може да получи отъ обикновени извори, достатъчно пояснение; но пакъ сѣмността и коренътъ на тази работа лежи въ идеята на добро, замѣстнически прѣдадено. И това е дѣйствиe принадлежаще на цѣлия порядъкъ човѣчески нѣща; тъй що, освѣнъ дѣто е угодно на справедливостта и любовта, то се и поддържа отъ аналогии, лѣжаци вънъ отъ Християнската система, и даже отъ цѣлия порядъкъ на откровението.

9. Претекститѣ за нападение Божественния характеръ въ свръска съ искушението на човѣка се некустивно устрояватъ чрѣзъ раздѣление замѣстническата сила на страданията на Господа нашего отъ морални послѣдствия, извършени въ онѣзи, които придобиватъ прилагането на искупителната Му сила чрѣзъ присѣдинение съ Неговата Църква или Неговото Тѣло. Отмахнѣте туй неестественно раздѣление, и възраженията падатъ.

10. И сега дохождаме до мѣстото на това което се нарича прощение въ Християнската система. Думата оправдание, която въ само себе си значи права праведенъ, се е употрѣбавала въ Священното Писание за да означава благоприятното състояние, въ което се въвеждаме чрѣзъ прощение то на нашитѣ грѣхове. И Апостолъ Павелъ силно поддържа че ний се оправдаваме чрѣзъ вѣра (Рим, 3; 28. 5; 1), не чрѣзъ дѣла. Ако да се оправдавахме, то естѣ, да приемахме прощение, чрѣзъ дѣлата си, ний щѣхме да бъдемъ свои собствени прѣобразователи, не искупени Христови. Но има по-нататъшни и неосновни развития на тѣзи идеи, които ни завеждатъ близу до опасность.

11. Азъ казахъ, че когато замѣстническитѣ страдания Христови се гледатъ тъй, щото ний можемъ да усвоимъ силата имъ, ако ги раздѣлимъ даже за минута отъ нравствени послѣдствия въ себе си, ний отваряме вратата за нападение на Божиата правда. Но епохата на прощение на нашитѣ грѣхове отбѣлзва точката, въ която онова усвоение се извършва; и ако прощението, даже за минута, се раздѣли отъ нравствения процесъ на обновление; ако тѣзи двѣтъ не се направятъ да

стоятъ въ органическа и жизненна свръска едно съ друго, то вратата се отваря, прѣзъ която ще влѣзе злото. Но въ Священното Писание нѣма отваряне на такъва врата; нѣма възможность за влизането на такъво заблуждение.

12. Прощението, отъ друга страна, има и законно и най-важно мѣсто въ Християнския планъ, и що е самото прощение? Да ли е произволно и разединено отъ обновителния процесъ, или се основава отъ друга страна, на нравственитѣ и практически идеи, които съставляватъ сърдцето на плана? Да ли като амнистия, прогласена отъ нѣкое човѣческо, вѣрнато революционно Правителство, безъ никаква гаранция или условие относително мотивитѣ, които тя ще тури въ дѣйствие, или е положителното влизане на силния въ къщата, която той трѣбва да очисти и уреди, като придружава влизането си съ прогласение на миръ и радостъ, основано на дѣлото, което има да извърши въ нея (къщата)?

Горнето важно изложение на Г-на Гладстона се е критикувало тъй отъ богословци на неговата (Англиканската) църква, както и отъ богословци на други евангелски църкви; но то заслужва да се прочете внимателно отъ всѣки Християнинъ.

Най великийтъ Испански поетъ.

Испанскийтъ заедно съ Английския езикъ е единъ отъ малкото езици, които могатъ да се нарекатъ всемирни. Освѣнъ въ Испания Испанекитѣ езикъ се говори въ Мексико, Централна Америка, и съ исключение на Бразилия, въ цѣла Южна Америка. По тази причина Испанската литература, на която въ днешно врѣме се обръща сравнително малко внимание, заслужва по-внимателно изучаване.

Ний даваме на читателитѣ си краткъ очеркъ за Гаспаря Нюнеза, най-първия Испански поетъ въ днешно врѣме, и който може да се нарече увѣнчаниитѣ съ лаври поетъ.

Гаспаръ Нюнезъ де Арсе се родилъ въ Валладолидъ, на 4-й Августъ, 1834 год., и раннитѣ си години той прѣкаралъ въ Толедо. Той е билъ въ свое врѣме журналистъ, депутатъ, губернаторъ и Министръ на Външнитѣ дѣла.

По-отличнитѣ му творения сж: „Викове отъ Битката“ (Gritos del Combate) блистателно и страстно осжждение политическитѣ злини на врѣмето, „Баймундо Лулио“, отъ без-

примерна блистателностъ; „Идилитя“, очарователно описание на любовъ между едно момче и момиче; „Рибоковството“, разказъ за стъпружеска любовъ; „Мрачниитъ Лъсъ“ въ който Данте разказва отново повѣстѣта на своя животъ, и „Видѣнието на Брата Мартина Лутера“. Последниитъ двѣ сж философски поеми.

Никога негли въ всичката история на Испанската литература хубавиитъ и благозвученъ Кастилски езикъ не е ималъ по-достоенъ господаръ. Да се говори за стила на Гаспара Нюнеза като до послѣдня степенъ чистъ, като стилъ които напомнюва стила на Тассо, би било естествено, нъ би дало погрѣшно впечатление, защото ако и да е всичко това, впечатление-то което остава въ ума на читателитъ не е впечатление за ученостъ, правилностъ или истинченостъ, но за естественостъ, самопроизволностъ, бистрота, и леснота. Последниото тържество на искуството на езика, види се да се е дѣйствително постигнало.

Слѣдъ този животъ, Що ???

Въ обема на човеческото знание нѣма въпросъ—било че се отнася до политика, наука, нравственостъ или религия, който тѣй сериозно се касае до много милиони човечески смѣщества на земята, както въпросътъ прѣставенъ отъ заглавието на настоящия членъ.

Свѣтътъ е изучавалъ учението за развитието, като е приелъ само това що е здраво и отхвърлилъ това що е лъжливо. Разумни върующи въ Християнската религия не сж играли ролята на страхливци, щото да заповѣдатъ да се затворятъ портитъ на напредъка, но съ радостъ се приемали всеко истинско изслѣдванне и като се посръщали истинитъ на науката съ истинитъ на религията, прѣ-

махнали се присмѣха и прѣзрѣнието на тѣзи, които сж се противили на повѣстѣта за миросъзданието, и ясно сж доказали, че неможе да има вражда между природата и Бога.

Слѣдъ този животъ, що? Нито Дарвинтъ въ своето „Происхождение на Чловѣка“, нито Хекелъ въ своята „История на Миросъзданието“, с далъ на свѣта учението за безсмъртието. Това що бѣше умозрѣние на старитъ философи, станж славно откритие на Християнството. Тимотеѣ го повѣствува, когато каза: „Спасителтъ нашъ Исусъ Христосъ, който унищожилъ смъртъта и възвелъ животъ и безсмъртие чрѣзъ Евангелието“. Прѣдположенieto и тъмната надежда на древ-

Стаята на Умиращия Святия.

нитъ станж положително чрѣзъ учението и въскресението Христово.

Организуванитъ произведени на природата изискватъ твърдъ късо време за да достигнатъ до съвършенство и да извършатъ цѣльта си. Първопзраслото дърво въ есенята, оголено отъ листитъ и плода си, исповѣдва, че силата му е исчерпена и дѣлото му свършено. Но ний не можемъ да уеѣщаме, че е тѣй и съ единъ великъ умъ. Какъ може да се съедини духовното съ материялното ний не можемъ да си обяснимъ.

Но ний пмаме толкозъ добро доказателство, че имаме душа, колкото че пмаме и тѣло. Философитѣ сж писали много за да опровергайтъ сжществованието на материята и движението, но никой не се с нѣкога опитвалъ да опровергае сжществованието на мисльта. И наистина, ний сме по-увѣрени, че мислимъ, чувствуваме и желяемъ, отколкото че имаме толкова кости въ челоуѣческия организмъ, или че толкова тона крѣвь прѣминува въ челоуѣческото сѣрдце въ едно опрѣделено врѣме.

Единъ великъ списатель е казалъ че „скентицизмътъ относительно нѣща доховни и небесни е толкозъ неразуменъ и нефилозофически колкото е и унизителенъ“.

Кой може да оцѣни влиянието и видното положение на Гърция чрѣзъ думитѣ на Платона, Аристотеля и Омира? Кой може да измѣри що сторихъ за Англия Баконъ, Шекспиръ и Милтонъ? Колко заблудени Гърци обѣрна Сократъ къмъ по-високи мисли и по-благороденъ животъ? Но Христовитѣ думи направихъ свѣршенъ прѣвратъ въ свѣта. Язичеството и идолопоклонството исчезна въ прѣдъ Библията. Христосъ не учи наука, но Той дава свѣтлина и животъ на челоуѣка за да може да слѣдва най-дѣлбокитѣ изслѣдваня. Никакви научни учреждения съ високъ характеръ не можѣтъ да процѣвтѣтъ освѣнъ подъ свѣката на крѣста Христовъ. Ний не можемъ да бждемъ въ опасностъ, когато земемъ мислитѣ си относительно това, що пде слѣдъ този животъ, отъ Новия Завѣтъ. Нашитѣ приятели прѣминуваѣтъ; природата ни застава да ги слѣдваме въ мислитѣ си до сегашнитѣ имъ жилища. Ний искаме да знаемъ за тѣхното щастие.

Ний сме гледали въ гроба на Индийската Сѣверо-Американска дѣвица. Съ нея се заравяѣтъ кончето ѝ, сѣдлото ѝ, кучето ѝ. Отъ тѣзи тя пакъ ще има нужда въ блаженитѣ мѣста за ловъ на „Великия Духъ“, дѣто е отишла. Даже и необразованиитѣ мѣдночервенъ горски челоуѣкъ иска, щото тѣзи които с любилъ и пзгубилъ, да си оздравяѣтъ спокойствие и блаженство въ бжджия животъ.

Дѣ е небето? Дѣто е Богъ, и дѣто е отишелъ Христосъ. Добритѣ който сж отишли отъ насъ, сж съ Христа. Апостолъ Павелъ

ни казва че щастнето на святиитѣ е, когато излѣзѣтъ отъ тѣлото да се въдворяваѣтъ при Господа. Гдѣ отиваѣтъ нашитѣ приятели, които умираѣтъ въ Христа, ни се казва отъ текста: „Богъ Го въскрѣси отъ мъртвитѣ и въздигна Го на Небето“. Но челоуѣкъ не може да прѣмине отъ смъртното си легло грѣшникъ и да се яви сватия на послѣдния сждѣ. Челоуѣцитѣ въ нѣкои отношения приличаѣтъ на свини. Когато една свиня лежи подъ ножа, тя издава най-ужасенъ викъ. И други свини се стичаѣтъ и увеличаваѣтъ общия крѣскъ. Но щомъ умирающитѣ скотъ прѣстане да вика, свинитѣ веднага се връщаѣтъ на тпнята, като да не бѣ се случило нищо зло. Ний изгубваме единъ съсѣдъ, приятель или братъ; ний плачемъ, ридаемъ и жалѣемъ, като че съ Рихилъ не можахме да се утѣшимъ: но щомъ се погребѣ тѣлото и се свѣрше службата; ако не ни задържатъ да распитае за нѣкакво наследство, ний се пакъ връщае съ всевъзможна бѣрзина на прѣдшнитѣ си грѣхове, като да не бѣ ставало подобно нѣщо. Лазаръ, отвѣдъ гроба ще бжде облѣченъ въ багреница и виесонъ, той ще блистае и ще има кѣщи и имущества, които Богатитѣ имаше на земята: единитѣ ги имаше за прѣзъ врѣмето, другитѣ ще ги има за прѣзъ вѣчността.

Дошелъ съмъ на свѣтътъ;
Намѣрвамъ се на пѣтъ;
Моятъ дни лѣтятъ.
Отива този животъ;
А послѣ що?

Успѣхъ и добрини
Получавамъ, или
Нещастие, злини,
Горки и мрачни дни;
А послѣ що?

Уви! страшенъ урокъ!
На врѣмето свѣршѣтъ;
Прѣсича сждникъ строгъ
Спасителнитѣ срокъ;
А послѣ що?

Когато тржбнитѣ гласъ
Се чуе, ахъ! тогазъ
Прѣдъ мойтъ славенъ Спасъ
Ще бждж сжденъ азъ;
А послѣ що?

Религиозни вѣсти.

Бранденбургската консистория въ Германия е рѣшила да употреби паритѣ събрания отъ третата стогодишнина на Гюстава Адолфа за постройването на една Протестантска църква въ Римъ.

Русското Библийско Общество е раздало повече отъ 1,588,000 Библии между Рускиятъ селяни прѣзъ послѣднитѣ двадесетъ и петъ години.

На Генералното Събрание на Презвитериянскитѣ църкви въ Канада се констатирало, че мѣсечното периодическо списание на онази църква *The Missionary Record—Миссионерски Прогледъ*—печата 50,000 екземпляра, и че прѣзъ 1893 год. се е построила сръдно число по една църква въ всяка седмица. Волнитѣ помощи за разни църковни и благотѣлнитѣ цѣли надминали 10,000,000 лева.

Въ Франция се изживяватъ отъ 40 до 50 милиона лева за Католицитѣ, 1,750,000 за Протестантитѣ, 200,000 за Евреитѣ, 250,000 за Мохаметанитѣ. Тѣзи разности се даватъ отъ държавата.

Благ. В. Райтъ Хей е далъ напоследѣкъ интересенъ отчетъ за работата Божия въ Индия, като привежда примѣри за да поясни какъ братията въ онази страна сж често призвани да страдатъ за своята вѣра.

Тоѣ свидетелствува, че между Хиндузитѣ има чувство за грѣхъ. Едно писмо писано отъ единъ ученъ Бенгалецъ казвало: „Въпрѣки честитѣ ми рѣшения да се покая, не можъ да се освободѣмъ отъ единъ грѣхъ на който съмъ навикналъ отъ младостта си.

Съжалвамъ, че нѣма тукъ миссионеритѣ, и не знамъ кждъ да отидъ за помощъ. Тѣѣ като виѣ се толкозъ интересувате въ спасението на душата ми, ще ви бждъ благодаренъ, ако можете да ми проводите нѣкоя брошура или книга, която да ми помогне да повѣрвамъ въ Исуса Христа.“ О, да можеше чувството на грѣха да бжде по-живо между насъ! Колко по-лесна щѣше да бжде нашата работа!

Едно Американско Евангелско списание, *The Primitive Catholic—Първобитниятъ Католикъ*—издаваемо въ Бруклинъ, Държ. Нью

Йоркъ, съ дата 15-й миналий Декемврий, пише слѣдующото:

„Благ. Уилямъ Бжртъ, Докторъ по Богословието, Прѣдсѣдателствующий Презвитеръ на Методистката Епископална Църква въ Италия, държъ краснорѣчива и твърдъ интересна рѣчь въ Бруклинската Методистка Епископална Църква на Де Калбъ Авеню въ Четвъртъкъ, 6-й Декемврий (миналий). Прѣдмѣтътъ му бѣше „Италия“.

„Д-ръ Бжртъ описа съ живи краски на прѣдѣкътъ, който Италианскитѣ народъ е направилъ, отъ какъ е паднала свѣтската власть на Папитъ, и прибави, че ако и да Италианскитѣ народъ се счита на име Римокатолически, пакъ тоѣ може, въ нѣкои отношения да се нарѣче най-протестантскитѣ народъ на свѣта.

„Говори послѣ единъ младъ проповѣдникъ Италианецъ, който придружаваше Д-ра Бжрта. Ний държѣхме краткъ разговоръ съ Братъ Бжрта и тоѣ ни благодари за поддрѣжката, що му е давало напето списание. Тоѣ прибави че е прѣвеждалъ членове отъ нашето списание ги е обнародвалъ въ *B. Evangelista*, който се издава въ интереситѣ на Методистката Епископална Църква въ Италия. Д-ръ Бжртъ е ревностенъ проповѣдникъ на Евангелието Христово и е ималъ голѣмъ успѣхъ въ разпространението на евангелската истина въ Италия, която е била унижена отъ Папството.

Епископъ Финдджералдъ, който ще прѣдсѣдателствува на Годишната Конференция на Методистката Епископална Миссия въ България на 10 22 й идущий Май, е вече заминалъ за Южна Америка, дѣто ще прѣдсѣдателствува на Годишнитѣ Конференции въ онзи материкъ. Слѣдъ като си свърши работата тамъ, тоѣ ще се отпрати направо за Италия, дѣто мисли да прѣстигне въ началото на идущий м. Априлъ, и слѣдъ като прѣдсѣдателствува на Италианската Годишна Конференция, ще потегли за България.

Отъ Ватикана утвъриватъ, че Князь Лобановъ билъ съобщилъ на Папата, какво между разнитѣ реформи които Императоръ Николай II. тѣкмѣлъ да въведе било и въвеждане то и припмането въ Руссия на Григориянския календаръ.

Молитва и работа.

Ученията и примерите на спасителя нашего установяват ясно, за всеки Християнинъ обязанността да се моли и да работи. „А ви така си молете“ „Да дойде царството Твое“ „И Той испрати да възвестяватъ царството Божие“. Жетвата е голяма, а работниците малко. Молете се на Господаря на жетвата да испрати работници“ Проповядването на евангелието не е изключително привилегия на някоя избрана душа. Тъй молитвата както и благоветствованието сж за всички право и длъжностъ. Ако великите трудове, мисионерските дѣла, апостолството сж специални призвания само за няколко, навърно ще остане по скромнъ кръгъ на дѣйствието като наследство за всички други. „Всѣкому спорѣдъ силитъ му! Да не ограничаваме нашата дѣятелностъ въ стѣснения кръгъ на нашето семейство; което може да бже нашата изходна точка, отъ дѣто да се проявява нашата дѣятелностъ и навънъ. Кръвта Иисусова би проляна за тези, които ни заобикалятъ, както и за насъ: и кой знае, дали чрезъ по-стѣвършенна върностъ не бихме могли да послужимъ като оръжия за спасението на много души? Една проста дума, казана на място въ единъ разговоръ често може по-добрь да сполучи цѣлтъ си, нежели едно дълго слово, което често отекава тези на които говоримъ. Една брошурка, единъ религиозенъ вѣстникъ, една назидателна книга могатъ често да се раздаватъ, и тяхното раздаване може да става тъй навърменно, щото онази брошурка, онази вѣстникъ, онази назидателна книга да стане начало на едно и повече обращения къмъ Христа.

Влиянието бива рѣшително, и нашитъ дѣла трѣбва всекога да отговорятъ на нашитъ думи, ако не искаме да станемъ камъни за прѣпъване; но пакъ това е само второстепенно нѣщо, необходимо, наистина, но задъ което може да стане някой лѣнивъ и бездѣйственъ. Не трѣбва да прѣдставяме своитъ тѣлесни и духовни слабости за да оправдаваме своята предполагаема неспособностъ за работа, и да казваме, че намъ е възможна само молитвата. Хиляди противни примери биха ни посрамили. Христосъ не се задо-

воли съ изявяване на свѣта Своя сватъ и чистъ животъ. Той възвести и поръча да се възвести благата вѣстъ на спасението. О, нека се пазимъ да не бп да заслужимъ изобличението на Господаря въ притчата: „Защо стоите тука цѣль денъ празни?“

Нека се питаме и ний за да усѣтимъ подбуждение и дързостъ да отидемъ на лознето. Каквото прѣдлогъ и да имаме за да останемъ лѣниви, нѣма да ни помогне въ великия денъ, въ който ще трѣбва да дадемъ отчетъ за работата що сме вършили тукъ. Ижтъ ни е показанъ ясно посредствомъ молитва и работа. Ний знаемъ, че чрезъ Христа ще прѣпобѣдимъ. Да не забравяме, че има бѣсъ, който не се исижда освѣтъ съ молитва и постъ. На работа, прочее всегда подъ надзора и управлението на Тогова, който само може да даде животъ на съмето, което хвърляме въ земята. Нека се молимъ и работимъ, и царството Божие навърно ще дойде.

Не обвинявайте природата. Някои Християни отдаватъ по някогашъ духовната си сиромашия на природата. Единъ е скъперникъ, другъ страстливъ; и тѣ казватъ, че това е, защото сж били по-малко великодушно надарени отъ природата нежели други, и не могатъ да възбранятъ това. Цѣше да бже тъй разумно за единъ, на когото бащината му трапеза е всекидневно натоварена съ хубави ястия да ходи по улицитъ съ сухи и костеливи прѣсти и посърнало лице, бѣдствуващъ да умрѣ отъ гладъ, и да казва. „Какво да прави, нѣма за мене хлѣбъ“. Богъ може да направи скъперника щедръ, великодушенъ и благодѣтеленъ, или жестокия человекъ кроткъ като агне, или страстливия человекъ тихъ като лицето на едно планинско езеро когато, вѣтроветъ утихнатъ. Той може да направи да изобилува всека благодать къмъ всички свои чада.

Проклятието на Бакшиша.

Съ думата бакшишъ ний не означаваме приемането на подарѣкъ отъ приятель, нито законна цѣна за дѣйствително извършена работа. Ний не бихме включили драговолна награда за заслуга, или драговолно направ-

на прибавка на обозначената въ едно съглашение сума, тамъ дѣто подарителъ се явно ползувалъ отъ съглашението.

Но ний искаме да означимъ приианнето на взятка (рушветъ); по достоосждителнии обичай да се не поставя опрѣдѣлена цѣна на изложени за продажба стоки, съ надежда, че купувачътъ ще даде повече отколкото струва; на унизителния обичай да се показва чело-вѣкъ приятенъ и учтивъ съ надежда да стане чръзъ това нѣколко стотинки по-богатъ.

Ако незаписаната история на дипломатията би могла да стане известна, какво повѣствованне на взятничество и измама щеше да бъде то? Закони направени въ интересъ на частни лица или дружества чръзъ тайнственното влияние на бакшиша; а други сираведливи и необходими закони, неподкрѣпени и непрокарани, просто защото поради пѣманне парично възнаграждение влиятелни лица не искатъ да се заинтересуватъ въ тяхъ.

Прѣди нѣколко време като пътуване вънъ отъ България съ семейството си, пишущий тѣзи редове би запознатъ като *министръ*, съ кондуктора на единъ желѣзопъжтенъ влакъ Съ тази дума Американецътъ искаше да каже священнопроповѣдникъ—министритъ въ Америка се наричатъ секретари. Кондукторътъ веднага затвори вратата и звъръкна да запази „министра“ и семейството му отъ други пътника. По-послѣ когато той се яви за да получи „бакшиша“ си, и му се даде малка сума, той се толкозь разсърди, щото рѣши да си отмъсти и веднага доведе двѣ госпожици въ нашето купе, но той не знаеше че съ това ни даде двама отъ нашитѣ спътници и приятели.

Това не беше въ България, но ний сме виждали по крайдунавскитѣ скелни хамали да се каратъ съ чужденци за бакшишъ, и то

слѣдъ като се получили два пъти повече отколкото струва прислугата имъ. Никога не бихме желали да отидемъ на хотелъ, дѣто съдържателятъ иска високи цѣни и при излизаннето имъ остави пътникитѣ на милостята на една четвъ слуги, които ги гледатъ съ гладни очи и прострѣни ръци.

Голямо удоволствие е за насъ да пмаме на Нова Година нѣколко лева за раздавачитѣ на писма и телеграми, но неосносно става когато тѣзи които ви се послужили въ нѣщо, се послѣдватъ отъ десетина и повече други, които никога не сте виждали.

Нашата картина прѣдставлява Старо-Еврейското наказанне косто получилъ лакомъ и безчестенъ младъ Израйлянинъ прѣди двѣ хиляди и седемъ стотинъ и деветдесетъ години. Неговътъ господаръ билъ великъ пророкъ въ онѣзи дни, и токо що бѣ направилъ голямо чудо, нецърненето отъ проказа на единъ великъ Сирийски пѣлководецъ. При все че Сириецътъ бѣше поднеслъ отъ благодарностъ скъпоцѣнни дарове, пророкътъ бѣше положително отказалъ да ги приеме, но слѣдъ заминуванието му, слугата на пророка го пристигналъ на пъти, и подъ лъжливъ прѣдлогъ, взелъ отъ него скъпоцѣнни дарове. При завръщаннето му пророкътъ, който знаеше всичко, заповѣдалъ проказата на Сириецътъ да се залъпи за недостойни слуга, и той „излезе отъ лицето му проказенъ като снѣгъ.“

Никой не може да зема взятка или да приеме да се ползува чръзъ измама безъ да зачерне характера си. Человѣцитѣ, които ще стоятъ на високо угръ, не сѣ тѣзи, които ти се покланятъ днесъ за нѣкакви блага. Мжжественна независимостъ, истинско благодетство на сърдцето, енергия, дързостъ, прилъжностъ и честностъ съ въра въ Бога сѣ качества, които облагородяватъ и отличаватъ истинското мжжество.

За ознаменуване първата годишнина отъ рождениия денъ на Негово Височество Прѣстолонаслѣдника Бориса, Князь Търновскій, Негово Царско Височество е поставилъ да се изработи едно съчинение подъ заглавие „Българското Отечество“. За тази цѣль Негово Царско Височество дава 20,000 лева.

Понятията на Китайците за войната.

Господинъ Леонъ де Росни е направилъ на Парижкото Етнографическо Общество твърдъ интересно съобщение относително ядептъ, що исповѣдватъ Китайците по войната и стратегиката. Авторътъ показалъ, че въ онази грамадна империя, която е трайла повече отъ всяка друга на свѣта, ставало нужно, за защитата на династически интереси, да се занимаватъ отъ време на време, съ военното искусство, на това искусство, съвсѣмъ отвратително за населението на Китай, никога не се е обработвало у тяхъ, безъ единъ видъ прѣзрение. Всяка война, по мнѣнието на Китайците, е вредно, за да не кажемъ, зло дѣло, и заради това тѣ се пазятъ да не говорятъ на дѣцата си за лаври, вѣнци и триумфи; но ги учатъ въ училищата, че най-героическите битки, не сж въ сжщностъ, освѣтъ челоукоубийственни дѣла, и причини за мерзостни злощастия и на двѣтъ воюющы страни. Единъ императоръ, който се рѣшава да жъртвува живота на безчислени свои поданици на бойните полета, се счита неразуменъ и не справедливъ владѣтель. Единъ генералъ, който сначалва битка трѣбва да се облъче въ желязни дрѣхы въ знакъ на скѣрбъ за количеството крѣвъ що му сж костували неговите успѣхи. Всичко това, несъмнено, не може да се нарѣче банална (проста) психология нито ниска степенъ нравственностъ, но що искате? Въ настоящето състояние на обществото, великодушните мисли, невѣрно си иматъ и своите негодности; и лесно е да се разбере че съ такъвъ начинъ на оцѣняване войната. Централната Империя е била нѣколко пѣти завоевана отъ колонии и плѣмена, не имѣющы никаква важностъ и располагающы съ малко войска.

Една сериозна шега.

Едно момче Англичанче се расхождало единъ денъ съ единъ учителъ по крайщата на едно село. Додѣто се разговаряли за това и за онова, видѣли край пѣтя единъ чифтъ ветхи обувки, принадлежащи, както мислѣли тѣ, на единъ селянинъ, който работѣлъ въ близката нива. Наближавалъ часа, когато

той трѣбваше да напусне работата си и да отиде да ъде у дома си.

— Учителю, казалъ ученикътъ, да се пошегуваме ли съ този челоуѣкъ? Да скриемъ обувките му, и послѣ като се скриемъ задъ плета, ще видимъ какво лице ще направи, като ги не намѣри, и ще му се посмѣемъ.

— Приятелю, отговорилъ учителътъ, не е прилично да се шегуваме съ сиромаситѣ. Но ето каква шега да му направимъ. Турнете по една петолевка въ всяка обувка, послѣ да се скриемъ и да видимъ какво ще стане.

Момчето склонило. Турило двѣтъ петолевки, и се скрили.

Наскоро пристигналъ селянинътъ съ наметната дрѣха и се навелъ да се обуе. Зема едната обувка и кракътъ му допиралъ до нѣщо яко. Той брѣква въ обувката си и изважда сръбърната монета. Голямо очудване по лицето му. Той зема петолевката, гледа я, обръща я, послѣ се обръща да гледа на всяка страна, но не вижда никого. Тогазъ я туря въ джеба си, и зема и другата обувка. Сжщото прѣпятствие, и ето още една петолевка. Очудването му се увеличава, но скоро го обладава силно душевно вълнение. Той коленичи, издига очите си къмъ небето и извиква: „О Господи, Боже мой, Ти знаешъ, че моите дѣца сж безъ хлѣбъ и че моята жена е болна. И Ти ми пращашъ тѣзи пари! Колко Си благъ, Отче небесний; ще Ти бѣдж признателенъ до смъртта си.“

Двѣ сълзи на радостъ надпали отъ очите на момчето.

— Е, приятелю? — казалъ учителътъ.

— Учителю, никога нѣма да забрави урока, който ми даде днесъ.

Едно прошение подписано отъ 78 хиляди Католици отъ Съединенитѣ Дѣржави, и съ което се проси свикването на Американски Евхаристически (по Господната Вечеря) конгресъ, се поднесло прѣди нѣколко дѣня на Кардинала Гибонса, Балтиморския Архиепископъ. Последниятъ, спорѣтъ както увѣржава единъ Американски вѣстникъ, билъ вече направилъ подобно прѣдложение на Папата. Успѣхътъ на Евангелието въ Съед. Дѣржави не малко е повлиялъ за свикването на този конгресъ.

НАУКА И МЕХАНИКА.

Распространението и лѣчението на Дифтерита (опасна гърлена болестъ).

Долнето интересно извлечение по този прѣдмѣтъ заемаме отъ Английското периодическо списание Review of Reviews—*Прегледъ на Прѣгледитъ*: —

„Твърдъ е вѣроятно, че распространението на дифтерита се поощра по единъ твърдъ особенъ начинъ отъ натрупването на едно мѣсто голѣмо число ученици, както става въ днешно врѣме въ много отъ основнитъ училища. Този възгледъ твърдъ силно се е защищавалъ отъ Д-ра Торна, който е обръщалъ голѣмо внимание върху този прѣдмѣтъ.

Годишното врѣме и климатътъ упражняватъ твърдъ малко влиянието върху развитието и распространението на дифтерита, нѣ болѣстѣта върлува повечето въ умерени и студени климати отколкото въ тропицитъ.

Какъ може най-добрь да се спре болѣстѣта? Изолирането на случаи отъ дифтеритъ трѣбва, разбира се грижливо да се полага въ дѣйствиe, но има и много мъчности. Гърлоболито е твърдъ обикновенна болѣстъ; то е, наистина, единъ отъ симптомитъ на обикновенна настинка, и едно състояние, като може да прѣмине въ дифтеритъ, може да съществува много часа безъ да възбуди въ пай малко подозрение. Когато се появятъ случаи на дифтеритъ въ нѣкое мѣсто, всичкитъ форми на гърлоболито трѣбва внимателно да се изследватъ и разгледватъ отъ опитенъ докторъ. Доброто провѣтриване на училищни здания би сторило много за отстранение на всякакви заразители болѣсти. Ако естествено провѣтриване не може да се прави, искусствени срьдства за доставяние чистъ въздухъ трѣбва да се употребятъ, макаръ и да излезе този способъ по скъпъ. Когато случай на несъмненъ дифтеритъ се появи между ученици, които посѣщаватъ нѣкое училище, училищното здание трѣбва веднага да се затвори и съвършено да се дезинфектира. Разбира се, болнитъ трѣбва да се изолиратъ, и посѣщения отъ други дѣца строго да се запрѣтятъ.

Млѣкото косто се дава на болнитъ трѣбва внимателно да се прѣгледва и всички не-санитарни условия трѣбва до колкото е възможно да се поправятъ.

Князь Крапоткинъ въ скорошния сп членъ по „Новата Наука“ разказва въ кратецъ какъ *антитоксинътъ*, повнпята прѣдпазители-ленъ цѣрь противъ дифтерита, се открилъ:

Вмѣсто да въвеждатъ смъртеленъ *Лирюсъ* (гной) и послѣ да се стараятъ да го цѣрятъ съ химически срьдства, слаба дифтеритна отрова (или тетанъ) употребили за присаждане—слѣдъ като прѣмахнали всички бактерии и сѣменцата имъ, и като болѣстнитъ качества на самата отрова сж били намалени чрѣзъ прибавленето на нѣкои химически вещества. Тази слаба отрова е била нацѣркана въ здрава овца (или конь) въ такива малки количества щото да се добие твърдъ слаба реакция отъ треска; и инжекциитъ (нацѣркването) се повтаряли, додѣто животното понавикнало на отровата, и треска не се вече причинявала отъ по нататѣшни нацѣрквания. Тогазъ прибѣгнали на по-силни дози до три и шестъ кубически палца отъ слабата отрова; и когато и тѣ не показали забѣлжително дѣйствиe, опитали инжекция (нацѣркване) съ най силна дифтеритна отрова, каквато би убили изведнѣжъ необучена овца. Ако и тя не докарвала дифтеритъ овцата или коньтъ се считалъ свободенъ отъ болѣстѣта, серумътъ (водата отъ кръвѣта) на такава овца или конь можалъ да се употребѣи за цѣрениe дифтеритъ въ други животни. Този способъ постоинно се усѣвършенствувалъ и Ру открилъ че серумътъ нѣма нужда да се види всѣки пхтъ прѣсень. Той можалъ да се изсуши и да се държи дълго врѣме въ такъво състояние безъ да изгуби свойствата си. Цѣлителнитъ дѣйствиe сж дѣйствително чудесни.

Колко забѣлжителни сж тѣзи резултати може да се види отъ слѣдующия случай:

Въ Парижката Болница за Дѣца прѣди цѣрението съсъ серумъ, смъртността едва ли била нѣкога по долу отъ 50 на сто. Отъ Февруари 1-ий до Юлий 24-ий, 1894 год. смъртността била по-малка отъ 24 на сто, измежду 448 дѣца, цѣрени съ *антитоксинъ*. Прѣзъ сжщото врѣме на Болницата Трусед, дѣто не се употребявало цѣрението съсъ серума смъртността между 520 случая е равнѣла на 60 на сто. Подобни и даже по-позазителни отъ Германия и Австрия. Въ Англия поради фактътъ че се трудно добива тамъ *антитоксинъ*, цѣрението е било усвоено въ сравнително малко число случаи. Резултатитъ сж били крайно задоволителни, и не оставатъ мѣсто за съмнѣния относително силата на цѣрь.

Добрь е да се знае обаче, че достоинството на *антитоксинъ* сернозно се оспорява отъ Германскитъ експерти.

Взлядовѣтъ на Германскитѣ медицински кръгове види се да сѣ твърдѣ раздѣлени по предметъ на новия цѣръ за дифтерита. Въ едно голѣмо събрание на Медицинското Дружество, държано неотдавна въ горѣспомѣнатия градъ Д-ръ Хансманъ, помощникътъ на Професора Вирхови, чель едно съчинение, въ което казалъ, че слѣдъ внимателно изслѣждане на въпроса, той дошелъ до слѣдующитѣ заключения: (1) Бацильтъ Лефлеръ не може неоспорно да се признае за причина на дифтерита, понеже се намира и въ много други болести; (2) прѣдпозителниятъ характеръ на серума не се е доказалъ; (3) той не е специфически цѣръ тъй като положителни изцѣления не сѣ се доказали; и (4) серумътъ не е безвреденъ за човѣческото тѣло. На Д-ръ Хансмановитѣ критики присѣтствующитѣ живо ржкоутѣ скали.

Ефтино ястие за простолюдието.

Прѣди двадесетъ и петъ години голѣмата беднотъ помѣжду работническитѣ разреди въ Виена заставила Д-ра Иосифа Кюна да изслѣдва подъ какви условия имъ сѣ давали ястия. Той намѣрилъ, че имъ искали два пжти повече отколкото коштували ястията. За ради това той въ 1872 год. съставилъ Дружество за Общепародни Кухни, за да доставя на работничитѣ хранителни ястия съ достъпни за тѣхъ цѣни. Той и четирма неговии приятели подписали 500 фиорина въской, и съ тойзи капиталъ отворили ресторантъ въ една фабрична махала, дѣто работничитѣ можия да се нахранятъ съ 35 стотинки. Движенето се распространило. Сега има въ Виена осемъ Общепародни Кухни подъ това дружество и петъ подъ други дружества.

Д-ръ Кюновата организация е честита комбинация отъ драговолни сръдства и плащана служба. Членовѣтъ ѝ сѣ абонати и сѣ на брой четири стотинъ.

Всѣка кухня си има своя надзирателка. Тя въ сжщностъ отговаря прѣдъ управители на дружеството за цѣлото управление на кухнята си, включително съ матроната, която спрямо нея е като кжщовница спрямо господарката си. Тя организира мѣстна комисия отъ госпожи, и гледа, щото тѣ да присѣтствуватъ наредъ, когато се слагатъ ястията, и се стараятъ да бждѣтъ гоститѣ весели. При кухнята има четиринадесетъ служащи съ плата—една матрона, двѣ помощници матрони, готвачъ, помощникъ готвачъ, двѣ слу-

гини за въ кухнята, двѣ слугини за да миятъ паници, обща помощница, една перачка, двама прислужници и единъ касперъ.

Кухнитѣ сѣ отворени отъ 6 до 8 часа сутрина за закуска; отъ 11 до 11.45 за обѣдъ за ученици; отъ 12 до 2 за обѣдъ, и отъ 6 до 9 за вечеря. Обикновенна закуска (супа или чай съ малко черъ хлѣбъ) коштува 17¹/₂ стотинки; обикновенъ обѣдъ 40 стотинки, вечеря 22¹/₂ стотинки. Храната се промѣнява всѣка седмица и състои главно отъ супа, грахъ, говеждо съ грахъ, дивичъ съ макарони, нудингъ съ стафиди и пр.

Ученици се приематъ съ особенни условия, и си иматъ свои кухни.

Въ опредѣлени часове кухнитѣ сѣ отворени за продаване ястия които се ядѣтъ вънъ отъ учреждението.

Само въ началото разносикитѣ сѣ били платени отъ волнитѣ подписки. Прѣдприятието се е показало успѣшно въ търговско отношение. Печалбата се употребява за отвариането на нови кухни.

Първото Дружество се завзема да раздава храна въ почти всѣко количество, дѣто и да би се поискало. По умолението на Виенския кметъ, като му се извѣсти съ врѣме, то прѣдприема да приготвя особенни ястия за тѣзи които сѣ безъ работа. Врѣме е за нашитѣ доктори и благодѣтелни хора да поддържатъ похвалнитѣ примеръ на Д-ра Иосифа Кюна.

Повечето глухи можѣтъ да чуватъ по добръ посрѣдъ голѣмъ шумъ отколкото когато е тихо около имъ. Шумътъ на желѣзнопжтния тренъ при пжтуванието или въртението на машини въ фабрики спомага за да се образува достатѣчно силенъ звукъ за да досѣгне до повреденитѣ имъ органи.

Япония състои отъ 3,850 острови съ 147,000 квадратни мили пространство и 40,072,000 население. Казва се че по-голѣма съразмѣрностъ отъ населението можѣтъ да четѣтъ отколкото въ коя да е друга страна на свѣта. Японцитѣ усвоихж конституционно управление въ 1890 год.. Тѣ иматъ 28,000 училища съ 72,000 учители и 3,410,000 ученици.

СЕЛСКО СТОПАНСТВО.

Доставката на храна за въ бждще.

Извлечаме следующите интересни сведения по горния предмет от единъ Американски религиозенъ вѣстникъ:

„Заякътъ доставя по много начини изискванието за „спромашка храна“. Спромашитъ лесно могатъ да развъждатъ зайци, защото тѣ се лесно отгледватъ и силата имъ да се развъждатъ е извънредно голѣма. Пеннантъ е прѣсмѣтналъ че отъ една двойка (чифтъ) въ четири години, ако всичкитъ зайчета останатъ живи се развъждатъ до 1,274,840. Женскитъ заякъ ражда малки осемъ пѣти въ годината. Ако ражда срдѣно число, то въ една година сичкитъ оставатъ 56. Нека кажемъ, че ражда около 50 въ една година, и че всѣки заякъ тежи около три килограма; тогазъ излиза че единъ женски заякъ произвежда 150 килограма мѣсо на годината, Тѣй като много спромаси бихъ могли да си набавятъ храна за зайци почти безъ разноски, то излиза, че тѣ бихъ могли да си доставятъ повече отъ 100 килограма мѣсо на годината безплатно. Зайшкитъ кажи струва нѣщо, когато се изработятъ. Подъ разни имена 20,000,000 зайшки кожи се изнасятъ годишно отъ Австралия въ Лондонъ. Самъ Лондонъ употребява всѣка седмица половинъ милионъ зайци, отъ които повечето дохождатъ отъ Белгия. Белгия печели годишно отъ 50 до 60 милиона лева отъ зайци, Франция 400,000,000 милиона.

Норманската порода, която се развъжда въ околността на Шербургъ и Руанъ, се види да е най-добрата. Въ Южна Франция и Испания се развъжда Енглескитъ заякъ, отъ чийто косми правятъ единъ видъ платъ нарѣченъ *казинръ*.

Развъждането зайци въ голѣмъ размѣръ не може да бжде успѣшно, ако не се обръща особено внимание на чистотата на животнитъ, редовното имъ хранение, раздѣленето на двата пола, додѣто се напълно развнѣтъ... Зайци могатъ да се отгледватъ въ малки кочини, или въ голѣми кѣщи, построени нарочно за такъва цѣль. Но подъ всячки обстоятелства; животнитъ държани за развъж-

данне трѣбва да се изолиратъ, мъжкитъ и женскитъ въ отдѣлни кѣщички съ около единъ четвъртитъ и половина метръ повърхностъ и високъ около единъ метръ. Неприятната миризма, която се често забѣлзва тамъ, дѣто се развъждатъ зайци дохожда отъ недобро пазяние на чистота. Особени мръжи трѣбва да се приготвятъ за женскитъ; мъжкитъ зайци нѣматъ нужда отъ тѣхъ. Естественната храна на зайцитъ е растителна; почти всякакви останки отъ зеленчуци ставатъ за храна. Прѣзъ пролѣтѣта когато нѣма още зелена трѣва, зайцитъ ѣждѣ моркови и други корени. Никога не трѣбва да имъ се дава лукъ.

Червеи по кѣщнитъ цвѣтя.

Най добриятъ начинъ е да ся отървешъ отъ този видъ зараза отъ колкото да я цѣришъ. Това е лесна работа. Когато цвѣтитѣ се тургатъ въ саксии за да се зематъ въ кѣщи, земи едно пакетче кескинь тютюнь, турни го въ една кофа, полѣй го съ два килограма врѣла вода. Когато истине излѣй я въ единъ дълбокъ сѣдъ, и притури толкова вода колкото е потребна щото боята на водата да заприлича на слабъ чай. Потопи едно по едно всичкитъ растения въ тази вода, остави ги да изсѣхнатъ и повтори дѣйствието. Следъ като сѣ изсѣхнали втори пѣтъ измий ги съ чиста вода, цвѣтитѣ не се повреждатъ съ омиването имъ нѣколко пѣти прѣди да се внесѣтъ въ кѣщи. Цвѣтя така цѣрени едвамъ ще завѣдятъ червеи, но ако би цвѣтитѣ да сѣ вече завѣдили червен, какво тогава? Тогава да се отвори една силна борба противъ истребването на червентъ. Попръскване съ тютюнова вода може да ги умори; нѣ въ случай че не може да извърши работата си опитай следующата смѣсъ: земи една чаша врѣла вода и разбий въ нея едно голѣмо колкото, орѣхъ парче сапунъ. Турни ги въ едно шише, запуши го, растърси го докато се размѣси добръ. Употребявай една чаша отъ смѣсѣтъ съ десѣтъ до 12 чаши топла вода, попрѣскай цвѣтитѣ съ тази смѣсъ прѣво, и следъ това съ чиста вода. Една мишичка за прѣсканне ще извърши работата най успѣшно.

ДОМАКИНСТВО.

Вода за лицето: — Половинъ литра розова вода съ половинъ супена лъжица бензоинъ; да се разбъркатъ добръ и притурятъ на обикновенна вода. Мнението съ тази вода вечеръ подобрява шарътъ на лицето.

Най-добъръ сапунъ за лицето: — Има малко сапуни които можътъ безопасно да се употребяватъ за лицето, и сапунътъ не може да измива черни пятна отъ калъ по лицето тъй добръ както едно късче сапунъ отъ какао. Такъвъ сапунъ се намира въ всяка аптека, само да се внимава да не бжде гравивъ, и да се зема по-малко наведнѣжъ защото е добръ да бжде сладъкъ. Ако искашъ да испиташъ очистителнитъ му сили, тури малко отъ това какаово масло на чистъ и мекъ парцалъ, следъ като си омылъ и избърсалъ лицето си, избърши си лицето съ него, и ти ще видишъ отъ почерняването му че той върши работата си по-добръ отъ сапуни и водата. Този сапунъ омекчава кожата, и не остава, както други масла, дири отъ мазота подиръ си.

Здравословни висушени: — Въ по-големитъ градове дъцата често си навикватъ да съдятъ на каменни станала, които сж ледъ студени. Майкитъ трѣбва да разбержтъ, че тойзи навикъ е много вредителенъ и да отучаватъ дъцата си отъ него.

Безумни опитвания за придобивающа хубость чрезъ невѣжо намѣсване въ природата не се забѣлжватъ само въ млади момичета. Възрастни жени, чисто тщеславие се паранява отъ шегъ за тяхното пълнокръвие, се рѣшаватъ да намалятъ плътта си чрезъ крайно премѣнение на диетата ведно съ извънрѣдно силно упражненіе. Следствието въ много случаи е било фатално. Никогъ не е мѣдро да се прави такъва нѣщо освѣнъ съ наставленията на искусенъ докторъ.

Полезни внушения.

Употребявай много терпентинъ, на който да се прибаватъ пѣколко канки карболова кислота за отстраняване на пестъкоми отъ килера.

Употребявай парцали потопени въ слаба аммонійна вода за да избѣрвашъ климатъ. Това ги много отвари.

КНИЖНИНА.

Получихъ се въ редакцията слѣдующитъ периодически списания и вѣстници.

Млада България. Независимъ демократически вѣстникъ. Год. I брой I. Стопанинъ: Д. Ризовъ. Годишна цѣна 10 лева. Въ гр. София.

Свласие. Седмиченъ политически икономически и литературенъ вѣстникъ. Стопанинъ: Редакторъ: Д. В. Македонскій. Год. I бр. 31—32 и 33 въ гр. София. Годишна цѣна 10 лева.

Миръ. Органъ на Народната Партия. Год. I брой 53 Въ гр. София. Годишна цѣна 16 лева.

Цѣлина. Селско мѣсечно списание за стопанство, поминѣкъ, наука и книжнина. Год. IV кн. I и II. Издава дружеството „Селски Приятель“ въ гр. Пловдивъ. Годишна цѣна 5 лева.

Китка. Мѣсечно илюстрирано списание за дѣца. Год. II кн. III и IV. Издава дружеството „Китка“ въ гр. Пловдивъ. Годишна цѣна 2-50 лева.

Младина. Научно забавителенъ вѣстникъ съ картини за младежитъ отъ двата пола. Год. IV кн. V. Издава дружеството „Огнецъ Панацій“ въ гр. Казанлъкъ. Годишна цѣна 2 лева.

Пловдивъ. Седмиченъ вѣстникъ. Директоръ Притежателъ: А. П. Семерджиевъ. Год. X. брой I и II. въ гр. Пловдивъ. Годишна цѣна 12 лева.

Женский Свѣтъ. Съ притурка „Домакина“ периодическо списание, редактирано отъ жени, Директорка: Теодорка Г. Ноева. Год. III. бр. II. въ гр. Варна. Годишна цѣна съ притурката 7 лева.

Български Новини. Седмиченъ вѣстникъ. Администраторъ: Петръ Пърговъ. Год. I брой 6. въ гр. Руссе. Годишна цѣна 8 лева.

Сигналъ. Органъ на Радикалната партия. Редакторъ: Д. Д. Бѣчваровъ. Год. I бр. 17 въ гр. Руссе. Годишна цѣна 8 лева.

ХРИСТИАНСКИИ СВѢТЪ

ИЗДАВА МЕТОДИСТКАТА ЕПИСКОПАЛНА МИССИЯ, РУССЕ.

Отговорникъ: СПАСЪ ДИМИТРОВЪ.

Руссе, скоро-печатница на СТ. ИВ. РОГЛЕВЪ.